

КРОЛІВНИЦТВО

УДК :636.92:636.083.37

РІСТ ТА РОЗВИТОК МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ ПОРОДИ НУЛА ЗА РІЗНИХ ТЕРМІНІВ ВІДЛУЧЕННЯ

В. І. Вороненко, М. В. Браточенко
n.v.voronenko@gmail.com

Херсонський Державний Аграрний Університет
вул. Рози Люксембург, 23, м. Херсон, 73006, Україна

Основною метою досліджень було визначити кращий метод утримання кролів та розробити шляхи по зменшенню відходу як молодняку, так і маточного поголів'я шляхом досягнення збереження заводської кондиції кролематок на час відлучення, що може позитивно вплинути на збереження на високому рівні запліднюваності маток та якості отриманого потомства.

Молодняк кролів було поділено на 2 групи: 1 – контрольна – відсадка від маток у 35-денному віці та 2 – дослідна – у 28 діб. При цьому вивчали вплив раннього відлучення на ріст та розвиток відгодівельного молодняку; відтворні здатності кролематок за різних термінів відлучення молодняку та якість наступного покоління. До контрольної та дослідної груп було включено по 15 кролематок.

Аналіз результатів проведених досліджень показав, що за однакових витрат комбікорму та праці молодняк, відлучений у 28 – денному віці за живою масою достовірно перевищує ровесників пізнішого відлучення, стадо більш вирівняне, що є більш економічно вигідним.

Було встановлено, що матки контрольної групи мають низьку заплідненість після повторного осіменіння, що при значних втратах на штучне осіменіння (висока вартість розріджувача сперми та стимулюючих препаратів) та високу вибравовку самок через мастити є не рентабельним. Навпаки, раннє відлучення молодняку у 28 – денному віці від маток позитивно впливає на збереженість останніх при повторному осіменінні, а рівень запліднення у таких маток в 1,7 рази вищий.

Нами також встановлено, що за інших рівних умов раннє відлучення кроленят дозволяє додатково отримати 3 грн чистого прибутку на 1 голову товарного молодняка.

Доведено, що впровадження раннього відлучення кроленят дає змогу суттєво підвищити ефективність товарного кролівництва.

Ключові слова: кролівництво, NYLA, відтворні здатності, товарний молодняк.

GROWTH and DEVELOPMENT of YOUNG RABBITS of the NYLA BREED with DIFFERENT WEANING PERIOD

V. I. Voronenko, M. V. Bratochenko
n.v.voronenko@gmail.com

Kherson State Agricultural University
Rosa Luxemburg Street, 23, Kherson, 73006, Ukraine

The main purpose of the research was to determine the best method of rabbits and develop techniques to reduce losses of both kits and does by main reproductive capacities of female rabbits at the time of weaning which can positive impact on keeping high rates of fertilization and quality of the progeny.

The young rabbits were divided into 2 groups: 1 - Control - jiggling from females at the 35-day age and 2 - research - in 28 days. The object of study was the of early weaning on the growth and development of feeder rabbits; reproductive capacity rabbits in different terms weaning calves and quality of the next generation. The control and experimental group included 15 rabbits

Analysis of the research results showed that feed and labor costs being the kits weaned at the age of 28 – days had the live weigh significantly high their coevals of later weaning, the herd was more ranged that proved to be profitable

It was found out that the does of the control had low fertility all repeated insemination which was not profitable because of the considerable artificial insemination (a high price of sperm diluents and stimulating agent high culling of the female rabbits because of mastitis. On the contrary, early weaning at the age of 28 days had a positive impact on

the sustainability of the latter repeated insemination, the level of fertilization of the does was 1.7 times higher

We found that, other things being equal, early weaning rabbits lets get additional 3 UAH of net profit per head of commodity rabbits

We have proved that the introduction of early weaning rabbits enables significantly increase the effectiveness of commodity rabbit.

Keywords: rabbit farming, HYLA breed, reproductive capacities, commodity youngsters.

РОСТ И РАЗВИТИЕ МОЛОДНЯКА КРОЛЕЙ ПОРОДЫ HYLA ПРИ РАЗНЫХ СРОКАХ ОТЛУЧКИ

В. И. Вороненко, М. В. Браточенко
n.v.voronenko@gmail.com

Херсонский государственный аграрный университет
ул. Розы Люксембург, 23, г. Херсон, 73006, Украина

Основной целью исследований было определить лучший метод содержания кроликов и разработать пути по уменьшению отхода как молодняка, так и маточного поголовья путем достижения сохранения заводской кондиции крольчих на время отлучения, что может положительно повлиять на сохранение на высоком уровне оплодотворяемости маток и качества полученного потомства.

Молодняк кроликов был разделен на 2 группы: 1 - контрольная - отсадка от маток в 35-дневном возрасте и 2 - опытная - в 28 суток. При этом изучали влияние ранней отбивки на рост и развитие молодняка; воспроизводимые способности крольчих при различных сроках отъема молодняка и качество следующего поколения. В контрольную и опытную группы были включены по 15 кролематок.

Анализ результатов проведенных исследований показал, что при одинаковых затратах комбикорма и труда молодняк, отлучен в 28 - дневном возрасте, по живой массе достоверно превышает ровесников позднего отлучения, стадо более выровнено что является более экономически выгодным.

Было установлено, что матки контрольной группы имеют низкую оплодотворяемость после повторного осеменения, что при значительных затратах на искусственное осеменение (высокая стоимость разбавителя спермы и стимулирующих препаратов) и

высокую выбраковку самок через маститы является не рентабельным. Напротив раннее отлучение молодняка в 28 - дневном возрасте от маток положительно влияет на сохранность последних при повторном осеменении, а уровень оплодотворения у таких маток в 1,7 раза выше.

Нами также установлено, что при прочих равных условиях раннее отлучение крольчат позволяет дополнительно получить 3 гри-ви чистой прибыли на 1 голову товарного молодняка.

Доказано, что внедрение раннего отъема крольчат позволяет существенно повысить эффективность товарного кролиководства.

Ключевые слова: кролиководство, NYLA, воспроизводимые способности, товарный молодняк.

Початок третього тисячоліття висвітлив проблему забезпечення населення тваринними продуктами харчування. Тому для вирішення цієї проблеми необхідно вести розвиток альтернативної галузі тваринництва, такої як кролівництво. Ця галузь є економічно вигідніша, ніж свинарство та скотарство через низку біологічних особливостей кролів, а саме: скоростиглість – забійних кондицій молодняк досягає у 90 – денному віці; високу кормоконверсію, витрати якої складають 2,8 – 3,2 кг; низьку вартість маточного поголів'я на рівні 250 – 300 грн за тварину [1, 2].

Починаючи з 2010 року на території України широко розповсюдились кролі породи Нула, яких розводили майже по всій країні. Але через рік їх почали замінювати тваринами вітчизняних порід, такими як білий та сірий велетень, тому що ці кролі відносяться до бройлерного напрямку. Адже для досягнення рентабельності галузі необхідно ведення глибокої селекції та комплектування маточного поголів'я імпортованими тваринами з урахуванням кліматичних особливостей регіонів України, а також спрямоване вирощування молодняку. На відміну від інших порід, поширених в Україні, ці тварини мають низку переваг – підвищена кількість сосків (5 – 6 пар проти 4 у сріблястих), що дає змогу отримати від самки до 11 кроленят за окріл, живу масу молодняку на час забою – 2,7 – 3,2 кг та забійний вихід на рівні 55 – 58 % [3,4].

Матеріал і методика досліджень. Метою досліджень було визначити кращий метод утримання кролів та розробити шляхи по зменшенню відходу як молодняку, так і маточного поголів'я шляхом досягнення збереження заводської кондиції кролематок на час відлучення, що може позитивно вплинути на збереження на високому рівні запліднюваності та якості отриманого потомства. Дослідження проводилися

у господарстві ФОП Пустовіт М. А., яке знаходиться в с. Чернобаївка Білозерського району Херсонської області. Молодняк кролів було поділено на 2 групи: 1 – контрольна – відсадка від маток у 35-денному віці та 2 – дослідна – у 28 діб. При цьому вивчали вплив раннього відлучення на ріст та розвиток відгодівельного молодняка; відтворні здатності кролематок за різних термінів відлучення молодняка та якості наступного покоління. До контрольної та дослідної групи було включено по 15 кролематок. Результати досліджень підлягали статистичній обробці за допомогою персонального комп'ютера з використанням програмного забезпечення.

Результати досліджень. Аналіз результатів проведених досліджень показав, що за однакових витрат комбікорму та праці молодняка, відлучений у 28 – денному віці, за живою масою достовірно перевищує на 92 г ровесників пізнішого відлучення через те, що на 7 днів раніше починають споживати виключно комбікорм. Стадо більш вирівняне ($P \geq 0,95$) що, поза всяким сумнівом, є більш економічно вигідно. Результати досліджень відображені у таблиці 1.

Таблиця 1. Показники продуктивності молодняка кролів за різних термінів відлучення

Показник	Група		Різниця між дослідною та контрольною групою
	Контрольна n=15	Дослідна n=15	
Жива маса при народженні, г	50±5	48±7	-2
Жива маса на час відлучення, г	786±20	574±12	-212**
Середньодобові прирости за період від народження до відлучення, г	21±0,01	19±0,03	-2**
Жива маса у 60 - денному віці, г	1963±26	1974±28	+ 11
Середньодобові прирости за період від відлучення до 60 – денного віку, г	47±0,8	43±0,75	-4*
Жива маса у 90 - денному віці, г	2712±37	2804±33	+ 92**
Середньодобові прирости за період від 60 до 90-денного віку, г	24,9±0,04	27,6±0,04	+ 2,7**

Примітка: * - $P > 0,99$, ** - $P > 0,999$

Паралельно проведено оцінку відтворних здатностей кролематок. Було встановлено, що матки контрольної групи мають низьку заплідненість при повторному осіменінні (36%), що при значних витратах на штучне осіменіння (висока вартість розріджувача сперми та стимулюючих препаратів) та високу вибраковку самок через мастити є не рентабельним. Навпаки, раннє відлучення молодняку у 28 – денному віці від маток позитивно впливає на збереженість останніх при повторному осіменінні (100%), а рівень запліднення у таких маток в 1,7 рази вищий – 64%. Показники збереженості молодняку кролів та відтворні здатності кролематок за різних термінів відлучення відображені у таблиці 2.

Таблиця 2. Показники збереженості молодняку кролів та відтворні здатності кролематок за різних термінів відлучення

Показник	Група		Різниця між дослідною та контрольною групою
	Контрольна n=15	Дослідна n=15	
Кількість кроленят при народженні на 1 кролематку, гол	8,60	8,62	+0,02
Загальна кількість кроленят при народженні на, гол	129	130	+1
Відлучено кроленят, гол	120	120	-
Вихід кроленят на 1 кролематку, гол	8	8	-
Збереженість кроленят до відлучення, %	93	92,3	-0,7
Кількість кроленят у 60 – денному віці, гол	114	115	+1
Збереженість кроленят від відлучення до 60 денного віку, %	95	95,8	+ 0,8
Кількість кроленят у 90 – денному віці, гол	108	110	+2
Збереженість кроленят від 60 до 90 - денного віку, %	94,7	95,6	+ 0,9
Заплідненість кролематок після повторного осіменіння,%	36	64	+ 28
Збереженість кролематок після повторного осіменіння, %	77	100	+ 23

Високий рівень вибракування самок при пізнішому відлученні пов'язаний із тим, що після 28 днів лактації різко зменшується молоковиділення і кроленята починають травмувати молочну залозу. Також в цей період зростає кількість загибелі молодняку через за-топтування його самками у порівнянні із раннім відлученням, у середньому на 8%.

Так як у господарстві застосовують напівущільнені окроли, тобто осіменіння кролиць на 17 день лактації, то кролематки за ранішого відлучення до наступного окролу встигають відновити заводські кондиції та народжують молодняк кращої якості, ніж кролиці за пізнішого відлучення. Що стосується економічних показників, то нами встановлено, що за інших рівних умов раннє відлучення кроленят дозволяє додатково отримати 3 грн чистого прибутку на 1 голову товарного молодняку.

Висновки. Як свідчать результати виробничого дослідю, впровадження раннього відлучення (у 28 днів) кроленят дає змогу суттєво підвищити ефективність товарного кролівництва.

Перспектива подальших досліджень. Доцільно встановити зв'язок між живою масою та забійним виходом у дослідних тварин та терміном використання основних кролематок за різних термінів відлучення молодняку.

Список використаної літератури

1. Уткин Л. Г. Кролиководство: Справочник. – М.: Агропромиздат, 1987. – 208 с.
2. http://agrovektor.md/physical_product/35567-krolik--hila-.html
3. Бройлерне кроликівництво [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: <http://hitagro.ru/krolikovodstvo>
4. broiler rabbit of Frances fermers [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: <http://www.robertfrostfarm.org/hyla.html>